

Курносів О.В.,

к.н. з держ. упр., старший викладач кафедри обліку та оподаткування
Харківського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет
банківської справи»

Лавришина В.Г.,

Ведучий спеціаліст з документообігу ТОВ «КОРУМ РЕСУРС»,
студентка Харківського навчально-наукового інституту ДВНЗ
«Університет банківської справи»

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ В УКРАЇНІ ШЛЯХОМ ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ

Актуальність теми. Основною складовою соціально-економічного процвітання країни є процес наповнення державного бюджету. Фінансовий стан регулюється насамперед фіскальними методами впливу, основним інструментом якого є податкове навантаження. На сьогоднішній день в Україні активно зростає рівень податкового навантаження, що в свою чергу говорить про збільшення витрат суб'єктів господарювання. Оскільки така тенденція є несприятливою для розвитку бізнес середовища, то процес виявлення причин зростання податкового навантаження та визначення шляхів їх усунення є актуальними.

Постановка проблеми. Актуальність зазначеної проблеми та її практична значимість обумовили постановку мети даної публікації, а також необхідність в дослідженні та висвітленні можливих напрямків вдосконалення регулювання податкового навантаження.

Виклад основного матеріалу. Оптимізація рівня податкового навантаження є актуальною сьогодні для України, оскільки регулювання податкового навантаження є одним з основних важелів впливу на суб'єктів господарювання. Фактори, що впливають на рівень податкового навантаження наведені у табл.1.

Таблиця 1

Фактори впливу	
№	Фактори
1	ступінь розвитку ринкової економіки
2	масштаби й форми державного регулювання
3	рівень соціально-економічного розвитку національної економіки
4	рівень життя населення
5	напрями використання державних доходів
6	внутрішня та зовнішня політика держави
7	соціально-культурні традиції населення
8	рівень розвитку податкової культури

Джерело: розроблено автором

Рівень податкового навантаження розраховується шляхом ділення податкових надходжень Зведеного бюджету на валовий внутрішній продукт. На рис 1. наочно видно як змінювався рівень податкового навантаження в Україні с 2012 року до 2017 включно. Така динаміка свідчить про поступове зростання загальних витрат суб'єктів господарювання, а також така тенденція стимулює існування тіньового сектору економіки.

Рис.1. Динаміка зміни податкового навантаження в країні.

Джерело: розроблено автором

Основною проблемою збільшення рівня податкового навантаження є те, що частка податкового тягаря який повинні нести суб'єкти господарювання, що не відображають свої доходи у Державній фіскальній службі сплачують підприємства, підприємці та фізичні особи які не займаються підприємницькою діяльністю. Через це сектор тіньової економіки збільшується ще більше[3]. Для вирішення цієї проблеми необхідно провадити такі заходи:

- Впроваджувати зміни податкового законодавства, таким чином, щоб вони не суперечили іншим нормативно-правовим документам, та будуть реальними для їх застосування на практиці.
- Стабілізувати послідовність податкової політики держави, базуючись на науково-обґрунтованих орієнтирах.
- Посилити умови за якими надаються податкові пільги та знижки.
- Подолати асиметричність податкової системи України.

Ще однією проблемою збільшення податкового навантаження в країні є недосконалість електронного адміністрування. Це є проблемою, оскільки через складність цієї системи, багато суб'єктів господарювання оберуть не платити податки взагалі, або припинити свою діяльність узагалі через що податковий тягар збільшується [1]. Вирішити цю проблему можна таким чином:

- Створити удосконалену форму електронного кабінету по всіх податках для платників.

- Запровадити електронний документообіг.
- Удосконалити систему електронного адміністрування ПДВ.

Також проблемою, що спричиняє зростання податкового навантаження є відсутність рівноваги між тягарем і вигодами оподаткування, між примусом і свідомим вибором сплати податків та зборів, тобто відсутній баланс потреб і можливостей держави і громадян, публічних і приватних інтересів [3]. Для того щоб вирішити цю проблему необхідно:

- Зменшити податкове навантаження на суб'єкти оподаткування завдяки поступовому зниженню податкових ставок та розширення баз їх оподаткування. Надходження до бюджету мають зростати за рахунок збільшення платників податків та розширення податкової бази.
- Збільшувати податку базу доцільно із значної кількості ефективних податків.
- Помірно знижувати і рівномірно розподіляти податкове навантаження між платниками залежно від виду діяльності.
- Вдосконалювати систему податкового контролю, які запобігали б ухиленню платниками сплати податкових платежів.

Висновки. Рівень податкового навантаження в країні показує ефект впливу податків на суб'єкти господарювання виходячи з їх податкової платоспроможності. В Україні існує тенденція до збільшення податкового тягара, причина такої тенденції, перш за все, у зростанні тіньової економіки. Також проблемами через які відбувається зростання податкового навантаження є неналагоджена система електронного адміністрування і відсутність рівноваги між тягарем і вигодами оподаткування. Вирішити ці проблеми можна через впровадження врівноваженої податкової політики, вдосконалення законодавчої бази з урахуванням існуючих норм, налагодження електронного процесу оподаткування, вдосконалення системи податкового контролю та ін.. Виконання цих умов буде першим кроком до зменшення податкового навантаження в країні.

Список використаних джерел:

1. Дегтярьова С. Роль податкового навантаження як особливого складника податкової політики України / С. Дегтярьова // Підприємство господарство і право. – 2017. – №5. – с. 104-107.
2. Савченко А. М. Аналіз рівня податкового навантаження в контексті імплементації європейських стандартів у національну економіку України / А. М. Савченко, Л. В. Блищик // Економіка та держава. – 2018. – № 5. – с. 93-96.
3. Червінська О.С. Аналіз податкового навантаження в Україні та шляхи його оптимізації / О.С. Червінська, О.В. Коваль // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – №24.6. – с. 307-313.